

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 52

din 23 martie 2026

Dosar nr. 2.444/1/2025

Completul compus din:

Eleni Cristina Marcu — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
 Maricela Cobzariu — judecător la Secția penală
 Mircea-Mugurel Șelea — judecător la Secția penală
 Valerica Voica — judecător la Secția penală
 Isabelle Tocan — judecător la Secția penală
 Anca Barbu — judecător la Secția penală
 Paul Mihail Frățilescu — judecător la Secția penală
 Titiana Ilieș — judecător la Secția penală
 Ioana-Delia Lucaci — judecător la Secția penală

1. Pe rol soluționarea Dosarului nr. 2.444/1/2025, având ca obiect sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția I penală, în vederea dezlegării următoarei chestiuni de drept: „*Sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie, în cazul în care obiectul material este reprezentat de droguri de risc în sensul Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (nefiind produse și/sau aflate în mod legal în circuitul civil) sau ne aflăm în prezența unui concurs de calificări, urmând a fi reținută doar infracțiunea de trafic de droguri de risc în modalitatea «alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept» (alături de celelalte infracțiuni absorbite în infracțiunea de tâlhărie)?»*”

2. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 34 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare *Regulamentul*).

3. Ședința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Eleni Cristina Marcu.

4. La ședința de judecată participă doamna Adina Andreea Ciuhan Teodoru, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

5. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Ecaterina Nicoleta Eucarie.

6. Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie, având cuvântul referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, în temeiul art. 475-477 din Codul de procedură penală, a susținut că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării.

7. Susținând punctul de vedere formulat de procurorul general, doamna procuror a arătat că sunt întrunite condițiile de tipicitate atât ale infracțiunii de tâlhărie, prevăzută de art. 233 din Codul penal, cât și ale infracțiunii de trafic de droguri de risc, prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Legea nr. 143/2000*), în situația în care obiectul material al infracțiunii de furt, care este absorbită în conținutul infracțiunii de tâlhărie, este reprezentat de droguri de risc.

8. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Eleni Cristina Marcu, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare privind sesizarea formulată.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE —
 COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA
 UNOR CHESTIUNI DE DREPT
 ÎN MATERIE PENALĂ,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

9. Prin Încheierea din ședința din data de 11 noiembrie 2025, Curtea de Apel București — Secția I penală, în temeiul art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „*Sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie, în cazul în care obiectul material este reprezentat de droguri de risc în sensul Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (nefiind produse și/sau aflate în mod legal în circuitul civil) sau ne aflăm în prezența unui concurs de calificări, urmând a fi reținută doar infracțiunea de trafic de droguri de risc în modalitatea «alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept» (alături de celelalte infracțiuni absorbite în infracțiunea de tâlhărie)?»*”

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri

Art. 2. — (1) Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea **ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept**, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au ca obiect droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Codul penal**Art. 38. — Concursul de infracțiuni**

(1) Există concurs real de infracțiuni când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană, prin acțiuni sau inacțiuni distincte, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna din ele. Există concurs real de infracțiuni și atunci când una dintre infracțiuni a fost comisă pentru săvârșirea sau ascunderea altei infracțiuni.

(2) Există concurs formal de infracțiuni când o acțiune sau o inacțiune săvârșită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs, realizează conținutul mai multor infracțiuni.

Art. 228. — Furtul

(1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe

nedrept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta constituie furt și dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau detenția legitimă a altei persoane.

(3) Se consideră bunuri mobile și înscrisurile, energia electrică, precum și orice alt fel de energie care are valoare economică.

Art. 233. — Tâlhăria

(1) Furtul săvârșit prin întrebuițarea de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștientă sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuițarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Art. 234. — Tâlhăria calificată

(1) Tâlhăria săvârșită în următoarele împrejurări:

- a) prin folosirea unei arme ori substanțe explozive, narcotice sau paralizante;
- b) prin simularea de calități oficiale;
- c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
- d) în timpul nopții;
- e) într-un mijloc de transport sau asupra unui mijloc de transport;
- f) prin violare de domiciliu sau sediu profesional;
- g) profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tâlhăria săvârșită în condițiile art. 229 alin. (3) se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează tâlhăria care a avut ca urmare vătămarea corporală.

III. Expunerea succintă a cauzei

10. Curtea de Apel București — Secția I penală este investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelurilor declarate de inculpații B.M.A., D.C., I.G.A., I.M.A. împotriva Sentinței penale nr. 907 din 25 iulie 2025, pronunțată de Tribunalul București — Secția penală în Dosarul nr. 28.763/3/2024, prin care prima instanță a hotărât următoarele:

11. În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, cu aplicarea art. 396 alin. (2) și (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul B.M.A., la pedeapsa de 3 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de droguri de risc (faptele din datele de 30 și 31 mai 2024 și 6 iunie 2024).

12. În temeiul art. 38 alin. (1) din Codul penal a constatat că infracțiunile de trafic de droguri de risc, prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, și tâlhărie calificată, prevăzută de art. 233 și art. 234 alin. (1) lit. a), c), d) și f) din Codul penal, pentru care inculpatul I.G.A. a fost trimis în judecată în prezenta cauză, sunt concurente cu:

— infracțiunea de tâlhărie prevăzută de art. 233 din Codul penal, pentru care inculpatului i-a fost aplicată măsura educativă a asistării zilnice pe o durată de 4 luni, prin Sentința penală nr. 3.446 din 12 decembrie 2024 a Judecătoriei Sectorului 4 București, definitivă prin neapelare la data de 11 ianuarie 2025 (fapta din 26 martie 2024);

— infracțiunea de vătămare corporală, prevăzută și pedepsită de art. 194 alin. (1) lit. a) și e) și alin. (2¹) lit. b), c) și d) din Codul penal, pentru care inculpatului i-a fost aplicată măsura educativă a asistării zilnice pe o durată de 6 luni, prin Sentința penală nr. 252 din 4 decembrie 2024 a Judecătoriei Cornetu, definitivă prin neapelare la data de 13 ianuarie 2025 (fapta din 18 ianuarie 2024).

13. În temeiul art. 125 alin. (2) din Codul penal cu referire la art. 129 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 113 alin. (2) din Codul penal și cu aplicarea art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a aplicat inculpatului I.G.A. măsura educativă a internării într-un centru de detenție pe o perioadă de 3 ani pentru săvârșirea infracțiunilor de trafic de droguri de risc, prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, tâlhărie calificată, prevăzută de art. 233 și art. 234 alin. (1) lit. a), c), d) și f) din Codul penal, tâlhărie, prevăzută de art. 233 din Codul penal, și vătămare corporală, prevăzută și pedepsită de art. 194 alin. (1) lit. a) și e) și alin. (2¹) lit. b), c) și d) din Codul penal.

14. În temeiul art. 38 alin. (1) din Codul penal, a constatat că infracțiunile de trafic de droguri de risc prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 și tâlhărie calificată prevăzută de art. 233 și art. 234 alin. (1) lit. a), c), d) și f) din Codul penal, pentru care inculpatul I.M.A. a fost trimis în judecată în prezenta cauză, sunt concurente cu infracțiunea de tâlhărie prevăzută de art. 233 din Codul penal, pentru care inculpatului i-a fost aplicată măsura educativă privativă de libertate a internării într-un centru educativ pe o durată de 1 an, prin Sentința penală nr. 347 din 10 aprilie 2024 a Judecătoriei Sectorului 3 București, definitivă prin Decizia penală nr. 1.153/A din 3 octombrie 2024 (fapta din data de 23 august 2023).

15. În temeiul art. 124 alin. (3) din Codul penal cu referire la art. 129 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 113 alin. (3) din Codul penal și cu aplicarea art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a înlocuit măsura educativă a internării într-un centru educativ aplicată inculpatului I.M.A. cu măsura internării într-un centru de detenție pe o durată de 2 ani și 6 luni, pentru săvârșirea infracțiunilor de trafic de droguri de risc, prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, tâlhărie calificată, prevăzută de art. 233 și art. 234 alin. (1) lit. a), c), d) și f) din Codul penal, și tâlhărie, prevăzută de art. 233 din Codul penal.

16. În temeiul art. 124 din Codul penal cu referire la art. 129 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 113 alin. (3) din Codul penal și cu aplicarea art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a aplicat inculpatului D.C. măsura educativă a internării într-un centru educativ pe o perioadă de 1 an și 8 luni, pentru săvârșirea infracțiunilor de trafic de droguri de risc, prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, și tâlhărie calificată, prevăzută de art. 233 și art. 234 alin. (1) lit. a), c), d) și f) din Codul penal, ambele cu aplicarea art. 113 alin. (3) din Codul penal.

17. Analizând materialul probator, instanța de judecată a apreciat că, în drept, faptele inculpaților I.G.A., I.M.A. și D.C. care, în baza unei înțelegeri prealabile, în noaptea de 30/31 mai 2024, s-au deplasat la locuința inculpatului B.M.A. și sub un pretext fals au determinat-o pe prietena acestuia — persoana vătămată M.A.D. — să coboare la scară, iar ulterior, fiind mascați și înarmați cu un cuțit, au constrâns-o pe aceasta să îi conducă în apartamentul inculpatului B.M.A. unde au pătruns fără drept și, sub amenințare, au sustras de la acesta cantitatea de 600 grame canabis, cu scopul de a o vinde ulterior, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de trafic de droguri de risc, prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, și tâlhărie calificată, prevăzută de art. 233 și art. 234 alin. (1) lit. a), c), d) și f) din Codul penal.

18. De asemenea, s-a apreciat că fapta inculpatului B.M.A., care a deținut la domiciliu la data de 30/31 mai 2024 cantitatea de 600 grame canabis, sustrasă de inculpații I.G.A., I.M.A. și D.C., în vederea comercializării, iar la data de 6 iunie 2024 a deținut cantitatea de 38,20 grame canabis, de asemenea în vederea comercializării, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri de risc, prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000.

19. Împotriva sentinței penale anterior menționate au declarat apel inculpații B.M.A., D.C., I.G.A. și I.M.A.

20. La termenul din data de 4 noiembrie 2025, instanța de apel, constatând îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume, dacă sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie, în cazul în care obiectul material este reprezentat de droguri de risc în sensul Legii nr. 143/2000 (nefiind produse și/sau aflate în mod legal în circuitul civil) sau ne aflăm în prezența unui concurs de calificări, urmând a fi reținută doar infracțiunea de trafic de droguri de risc în modalitatea „alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept”?

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

21. Membrii completului de judecată investit cu judecarea cauzei au constatat că, în practică, au fost exprimate opinii diferite în legătură cu problema de drept ce face obiectul cauzei de față.

22. **Într-o opinie** se susține că **între infracțiunea de tâlhărie (având ca obiect droguri de risc) și infracțiunea de trafic de droguri în modalitatea „alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept” este un concurs de calificări**, urmând a fi reținută doar infracțiunea de trafic de droguri.

23. În susținerea punctului de vedere exprimat s-a invocat faptul că, în ipoteza în care infracțiunea de furt are ca obiect material droguri de risc, care nu au fost deținute legal din punctul de vedere al legii penale (*spre deosebire de furtul de droguri dintr-o farmacie, dintr-un spital, un depozit sau chiar din custodia poliției, caz în care drogurile sunt deținute cu titlu legal — ordonanța procurorului sau hotărârea judecătorească*), este vorba despre o posesie ilegală, ce nu poate face obiectul ocrotirii prin incriminarea faptei de sustragere a unui bun, având în vedere că în patrimoniul unei persoane nu se poate afla un bun care potrivit legii penale este interzis a fi deținut.

24. Totodată, infracțiunea de furt a unor droguri de risc de la cel care le-a furat dintr-o farmacie, dintr-un spital, depozit unde erau deținute legal într-un concurs de calificări cu infracțiunea de trafic de droguri, doar dacă cel care le-a furat de la hoț nu știa că aceste droguri au la origine o posesie licită.

25. În argumentarea punctului de vedere formulat au fost apreciate ca fiind relevante deciziile Curții Constituționale (Decizia nr. 639 din 17 octombrie 2017 și Decizia nr. 127 din 9 martie 2017) în care instanța de contencios constituțional a analizat constituționalitatea art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 din punctul de vedere al previzibilității dispozițiilor legale criticate, ca urmare a imposibilității de a determina sfera noțiunii de „*alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept*”. Curtea Constituțională a reținut că, având în vedere pericolul social pe care îl presupune, orice operațiune privind circulația drogurilor, care îndeplinește cele două condiții impuse de legiuitor, poate constitui latura obiectivă a infracțiunii reglementate de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 (paragraful 22 din Decizia nr. 127 din 9 martie 2017).

26. Totodată, în doctrină¹ s-a arătat că *obiectul juridic* al infracțiunii de furt constă în relațiile sociale care ocrotesc *poziția fizică* pe care un bun mobil o are în sfera patrimonială, iar *urmarea imediată* este *schimbarea ilicită* a stării de fapt a bunului. Or, cu atât mai mult cu cât este vorba de o posesie ilegală, relațiile sociale care ar fi ocrotite prin infracțiunea de furt ar fi doar menținerea poziției fizice pe care bunul o are în sfera patrimonială pentru a se împiedica producerea urmării imediate, și anume schimbarea ilicită a stării de fapt.

27. Tocmai această schimbare ilicită a stării de fapt, a poziției fizice a bunului este echivalentă cu „*alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept*”, ca modalitate de săvârșire a infracțiunii de trafic de droguri, rezultând un concurs de calificări între infracțiunea de furt de droguri de risc și trafic de droguri de risc, urmând a se reține în sarcina inculpatului doar infracțiunea de trafic de droguri în modalitatea „alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept”, iar cu privire la infracțiunea de tâlhărie urmând a se dispune o soluție doar pentru infracțiunile absorbite, cea de lovire sau alte violențe și cea de violare de domiciliu, infracțiunea de furt fiind în concurs calificat cu infracțiunea de trafic de droguri în modalitatea „alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept”.

28. În acest context s-a susținut că, în ipoteza în care legiuitorul a dorit ca furtul de bunuri deținute ilegal să fie sancționat atât ca infracțiune de furt, cât și ca infracțiune de trafic cu acel bun, a prevăzut în mod expres acest aspect [a se vedea infracțiunea de nerespectare a regimului armelor și munițiilor, art. 342 din Codul penal, în care este sancționată atât „orice operațiune privind circulația armelor letale” etc. (alin. 1), cât și sustragerea acestora (alin. 3)].

29. Potrivit **unei alte opinii**, în cauză, se impune **reținerea unui concurs de infracțiuni**, întrucât prin incriminarea infracțiunii de furt (și, subsecvent, prin raportare la infracțiunea de tâlhărie) legiuitorul a urmărit ocrotirea posesiei ca stare de fapt. Astfel, în contextul în care, în concret, un bun se află în posesia unei persoane, legiuitorul ocrotește această posesie, neavând relevanță dacă aceasta poate exercita prerogativele dreptului de proprietate potrivit dispozițiilor legale.

30. De altfel, în acest sens s-a pronunțat și doctrina identificată², autorul făcând referire la doctrina franceză care reține că în acest caz legea penală sancționează atingerea adusă ordinii publice care este similară atât atunci când se sustrage un bun aflat în circuitul civil, cât și în ipoteza în care este furat un bun care este exclus din acest circuit.

31. În cazul bunurilor care se află în posesia ilegală a unei persoane, opinia potrivit căreia sustragerea nu poate conduce la reținerea unei infracțiuni contra patrimoniului, reprezentând „o altă operațiune”, poate conduce la concluzii absurde. În susținerea acestui raționament s-a arătat, cu titlu de exemplu, că în cazul infracțiunii de nerespectare a regimului armelor și munițiilor (art. 342 din Codul penal) există atât opinii potrivit cărora aceasta este o infracțiune cu conținuturi alternative, cât și opinii care susțin că infracțiunea este una cu conținut alternativ. Astfel, dacă s-ar accepta o distincție între o armă produsă în mod ilegal sau o armă a cărei serie a fost modificată, pe de o parte, și o armă aflată într-un depozit sau în custodia poliției (ipoteza similară distincției realizată potrivit opiniei anterioare), pe altă parte, concluziile ar fi următoarele:

— sustragerea unei arme produse în mod ilegal ar reprezenta doar infracțiunea prevăzută de art. 342 alin. (1) din Codul penal, limitele de pedeapsă fiind cuprinse între 1 și 5 ani;

— sustragerea unei arme deținute de un polițist ar conduce fie la reținerea unui concurs de infracțiuni între art. 342 alin. (1) și art. 342 alin. (3) din Codul penal, fie la reținerea unei infracțiuni prevăzute de art. 342 alin. (1) și (3) din Codul penal, în acest caz limitele de pedeapsă fiind cuprinse între 2 și 7 ani.

32. Or, sustragerea unei arme a cărei origine nu ar putea fi stabilită dacă este folosită prezintă un grad de pericol social mai mare decât sustragerea unei arme a cărei origine nu poate fi stabilită. În schimb, acceptarea primei opinii ar duce la soluția contrară.

¹ În acest sens, Valerian Cioclei — Curs universitar, Drept penal. Partea specială I, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 239 și 248.

² A se vedea, cu titlu exemplificativ, S. Bogdan, Drept penal. Partea specială, București, Ed. Universul Juridic, 2007, p. 217; M. Udriou, Sinteze de drept penal. Partea specială, vol. I, Ed. C.H. Beck, 2023, p. 454.

33. În același sens s-a susținut că nu se va putea reține vreo infracțiune în sarcina persoanei care sustrage toate țigările de la o altă persoană care deține o fabrică clandestină de țigarete pe teritoriul României [comițând astfel infracțiunea prevăzută de art. 452 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal].

34. Este unanim acceptat că, în ipoteza în care persoana care deține drogurile le valorifică prin vânzare, suma de bani astfel obținută poate constitui obiectul material al infracțiunii de furt. Or, cât timp banii reprezintă o valoare patrimonială care ia locul unei alte valori patrimoniale, nu se poate justifica un regim diferit din perspectiva incidenței infracțiunilor contra patrimoniului.

35. Caracterul ilicit al posesiei subzistă indiferent dacă drogurile sunt sustrate dintr-o farmacie sau sunt achiziționate/sustrase de la un distribuitor neautorizat. În acest sens, nu poate fi identificat niciun temei juridic care să justifice o distincție între protecția posesiei provenite dintr-o sursă legală și cea a bunurilor care nu au fost incluse niciodată în circuitul civil. În concret, în niciuna dintre cele două ipoteze cel care deține în fapt bunurile nu ar putea să exercite acțiunea civilă.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

36. În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

37. Cu privire la problema de drept supusă dezlegării, **într-o opinie** s-a apreciat că, în speță, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie, aflându-ne în fața unui concurs de infracțiuni (tâlhărie și trafic de droguri) și nu a unei absorbții sau a unui concurs de calificări care să excludă tâlhăria.

38. În susținerea acestei opinii s-a arătat că infracțiunea de tâlhărie presupune furtul săvârșit prin întrebuițarea de violență sau amenințări. Legea penală nu distinge între bunurile aflate în circuitul civil și cele interzise la deținere. Chiar dacă posesia drogurilor este nelegală, ele reprezintă un „bun mobil” în sens penal. Împrejurarea că obiectul material al sustragerii este constituit din substanțe interzise la deținere, precum drogurile de risc, nu este de natură să înlăture tipicitatea infracțiunii de tâlhărie, întrucât sfera noțiunii de „bun mobil” în sensul legii penale beneficiază de o autonomie conceptuală evidentă față de dreptul civil, legea penală ocrotind stăpânirea materială efectivă asupra unui lucru, indiferent de titlul sau legitimitatea posesiei victimei asupra aceluși bun.

39. Deși substanțele stupefiante sunt scoase din circuitul civil din perspectiva legislației civile, ele își păstrează caracterul de bunuri în accepțiunea dreptului penal, deoarece au o existență fizică determinată, sunt susceptibile de apropiere și posedă o valoare economică intrinsecă, fie ea și pe piața ilicită, aspect care justifică protecția posesorului, chiar și a celui nelegitim, împotriva deposedărilor violente realizate de terți. Principiul este acela că nimănui nu îi este permis să sustragă bunuri prin constrângere fizică sau morală, indiferent de natura licită sau ilicită a bunului vizat. În acest sens s-a pronunțat și doctrina (S. Bogdan, *Drept penal. Partea specială*, București, Ed. Universul Juridic, 2007, p. 217; M. Udriou, *Sinteze de drept penal. Partea specială*, vol. I, Ed. C.H. Beck, 2023, p. 454).

40. Mai mult, excluderea infracțiunii de tâlhărie și reținerea exclusivă a infracțiunii de trafic de droguri ar ignora natura complexă a infracțiunii de tâlhărie, care are un obiect juridic ce protejează nu doar patrimoniul, ci și persoana, integritatea fizică și libertatea psihică ale acesteia, valori sociale care ar rămâne neocrotite sau insuficient ocrotite penal în ipoteza în care s-ar considera că violența exercitată pentru sustragerea unor bunuri ilicite nu intră sub incidența legii penale generale.

41. Pe de altă parte, prin incriminarea infracțiunii de trafic de droguri se ocrotește sănătatea publică. Legea nr. 143/2000 nu

conține în elementul său material elementul de violență asupra unei persoane. Dacă s-ar reține doar traficul, violența exercitată asupra victimei ar rămâne nesancționată, ceea ce contravine principiilor de bază ale dreptului penal. Starea de nelegalitate a posesiei bunului de către victimă nu înlătură caracterul penal al faptei de a sustrage acel bun prin violență. Infracțiunea de tâlhărie subzistă, deoarece gradul de pericol social este dat de agresiunea asupra persoanei pentru scopuri patrimoniale (chiar dacă patrimoniul este unul ilicit).

42. Totodată, s-a susținut că luarea unui bun (drogurile) nu poate să se subsumeze noțiunii de „*alte operațiuni*”, prevăzută de art. 2 din Legea nr. 143/2000. Un argument în acest sens este și norma prevăzută de art. 342 din Codul penal, care la alin. (1) se referă la „*deținerea, portul, confecționarea, precum și orice operațiune privind circulația armelor letale, a munițiilor, mecanismelor sau dispozitivelor acestora sau funcționarea atelierelor de reparare a armelor letale, fără drept*”, având astfel aceeași structură precum alin. (1) al art. 2 din Legea nr. 143/2000, respectiv „*cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept*”. Totuși, la alin. (3) al art. 342 din Codul penal se prevede expres că sustragerea armelor sau muniției prevăzute de art. 342 alin. (1) și (2) este variantă agravată distinctă. Cu alte cuvinte, legiuitorul nu a considerat că sustragerea se poate încadra în noțiunea de „*orice operațiune*” prevăzută de alin. (1), altfel nemaiavăd niciun sens să reglementeze distinct „*sustragerea*” la alin. (3). Aceste „*alte operațiuni*” au fost considerate în doctrină că ar putea fi: nerestituirea, în condițiile legii, a unor droguri obținute în mod legal; asigurarea pazei transportului de droguri; schimbul de droguri între consumatori; acțiuni de intermediere a drogurilor etc.

43. Într-o **altă opinie** s-a apreciat că, în situația în care obiectul material al infracțiunii de furt este reprezentat de droguri de risc, suntem în prezența unui concurs de calificări între infracțiunea de furt și infracțiunea de trafic de droguri în modalitatea „*alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept*” (*schimbarea ilicită a stării de fapt, a poziției fizice a bunurilor, respectiv luarea pe nedrept a bunurilor deținute fără drept de altă persoană, fiind echivalentă din punct de vedere juridic cu „alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept*”), urmând a se reține în sarcina inculpatului doar infracțiunea de trafic de droguri.

44. În argumentarea acestei opinii s-a arătat că, fiind bunuri scoase din circuitul civil licit, drogurile de risc nu pot constitui obiect material al infracțiunilor contra patrimoniului. În consecință, s-a apreciat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie, prevăzută de art. 233 din Codul penal, fiind exclusă orice formă de concurs de infracțiuni sau de calificări.

45. Legea nr. 143/2000 are caracter de normă specială, incriminând în mod larg orice formă de implicare neautorizată în circulația drogurilor, inclusiv dobândirea, preluarea ori însușirea acestora prin orice mijloace. Deposedarea unei persoane de droguri de risc, chiar realizată prin violență, constituie o modalitate concretă de realizare a „*altor operațiuni privind circulația drogurilor*”, mecanismul concret al obținerii substanțelor fiind lipsit de relevanță pentru existența infracțiunii.

46. În aceste condiții, reținerea unui concurs de infracțiuni ar conduce la o dublă sancționare a aceleiași conduite, fără un spor real de pericol social, întrucât infracțiunea specială de trafic de droguri acoperă în mod complet conținutul ilicit al normei de incriminare a infracțiunii prevăzute de art. 233 din Codul penal. Mai mult, scopul urmărit de făptuitor — intrarea în posesia drogurilor și introducerea acestora în circuitul ilicit — este pe

deplin reflectat de incriminarea din Legea nr. 143/2000, care protejează o valoare socială de rang superior, respectiv sănătatea publică.

47. Prin urmare, având în vedere caracterul special al normei, precum și natura ilicită a unui astfel de bun s-a concluzionat că urmează a se reține doar infracțiunea prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, în varianta „*alte operațiuni privind circulația drogurilor*”, alături, eventual, de celelalte infracțiuni absorbite de infracțiunea de tâlhărie (amenințare, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală).

VI. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

48. În legătură cu problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări, în jurisprudența Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate următoarele repere decizionale: Decizia nr. 306/RC din data de 16 mai 2024 (Dosar nr. 5.554/99/2021), Decizia 458/RC din 1 noiembrie 2016 (Dosar nr. 3.248/1/2016), Decizia nr. 476/RC din 11 decembrie 2020 (Dosar nr. 2.054/1/2020) și Decizia nr. 478/RC din 13 octombrie 2022 (Dosar nr. 2.835/3/2019).

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

49. În jurisprudența³ sa, Curtea Constituțională a reținut că „*prin dispozițiile Legii nr. 143/2000 (...) s-a reglementat circulația drogurilor de risc sub control național, în considerarea faptului că acestea sunt substanțe periculoase pentru viața și sănătatea oamenilor. În cadrul capitolului II al legii, «Sanționarea traficului și a altor operațiuni ilicite cu substanțe aflate sub control național», art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 stabilește operațiunile ce pot constitui elementul material al laturii obiective a infracțiunii. (...)»*

„*Din rațiuni de politică penală, legiuitorul a înțeles să incrimineze în cuprinsul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, alături de operațiunile enunțate expres, orice «alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept.» Stabilirea în acest mod a cuprinsului normei de incriminare reprezintă un aspect de tehnică legislativă, de competență exclusivă a legiuitorului, care nu este de natură să aducă atingere prevederilor constituționale invocate de autorul excepției.»*

„*Astfel, Curtea Constituțională a reținut că textul de lege criticat nu contravine prevederilor constituționale care consacră statul de drept, cu elementele definitorii ale acestuia, între care și principiul legalității incriminării, întrucât reglementarea infracțiunii în cauză este realizată prin lege. Contrar susținerii autorului excepției, Legea nr. 143/2000 nu folosește termeni nedefiniți, «operațiunile privind circulația drogurilor», incriminate prin textul legal criticat, fiind clar circumstanțiate de legiuitor. Curtea a constatat, în acest sens, că nu sunt sancționate penal, prin dispozițiile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, orice operațiuni privind circulația drogurilor, ci numai acelea realizate fără drept și care se referă la droguri de risc, expres nominalizate în tabelul nr. III al aceleiași legi. Așadar, Curtea a reținut că, având în vedere pericolul social pe care îl presupune, orice operațiune privind circulația drogurilor, care îndeplinește cele două condiții impuse de legiuitor, poate constitui latura obiectivă a infracțiunii reglementate de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000.*

Curtea reține că, într-adevăr, legiuitorul a înțeles să prevadă elementul material al laturii obiective a infracțiunii, prin enumerarea, în cuprinsul normei criticate, a unor fapte din care acesta poate fi constituit, enumerare ce nu este exhaustivă, întrucât se încheie cu sintagma „ori alte operațiuni”. La o primă evaluare, acest din urmă aspect este de natură a determina

lipsa de imprevizibilitate a dispozițiilor legale criticate, ca urmare a imposibilității de a determina sfera înțelesului noțiunii de „alte operațiuni” ce pot fi reținute ca infracțiune în domeniul traficului și consumului ilicit de droguri.

Cu toate acestea, sintagmei criticate trebuie să îi fie atribuit sensul ce rezultă din ansamblul dispoziției legale din care face parte. Or, interpretând sistematic expresia „ori alte operațiuni”, în contextul prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, Curtea constată că aceasta este urmată de expresia „privind circulația drogurilor de risc”, ce restrânge sfera noțiunii de „alte operațiuni” la operațiunile ce privesc circulația drogurilor de risc. Astfel, orice operațiune referitoare la circulația unor asemenea droguri, alta decât cele enumerate, în mod expres, în cuprinsul normei criticate, poate constitui elementul material al laturii obiective a infracțiunii reglementate la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000. Așa fiind, Curtea reține că sintagma criticată este clară, precisă și previzibilă, vizând practic orice faptă de trafic de droguri de mare risc. Pentru aceste motive, prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 permit destinatarilor lor să își adapteze conduita la exigențele legii penale și sunt în acord cu dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5).

VIII. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

50. Asupra chestiunii de drept supuse dezlegării, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a opinat în sensul că *sunt întrunite atât condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie, cât și condițiile de tipicitate ale infracțiunii de trafic de droguri de risc, prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, în situația în care obiectul material al infracțiunii de furt, ce este absorbită în conținutul infracțiunii de tâlhărie, este reprezentat de droguri de risc.*

51. Din analiza conținutului constitutiv al infracțiunilor de furt și de trafic de droguri prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 rezultă că în cazul faptei de sustragere a unor droguri de risc suntem în prezența unui concurs de infracțiuni, și nu a unui concurs de calificări, întrucât, pe de o parte, fapta cu toate urmările ei nu se regăsește complet într-o singură normă, iar, pe de altă parte, nu este îndeplinită condiția unității de obiect juridic protejat prin cele două norme.

52. Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 are ca obiect juridic relațiile sociale privitoare la sănătatea publică, ale căror existență și normală derulare depind de respectarea strictă de către toți destinatarii legii penale a dispozițiilor legale care reglementează regimul drogurilor, precum și relațiile sociale referitoare la sănătatea persoanelor care consumă droguri în mod ilicit.⁴ Prin incriminarea traficului de droguri, legiuitorul a incriminat în esență comerțul cu droguri — *lato sensu*, întrucât sancționează penal toate etapele parcurs de droguri pe piața ilicită, de la materia primă inițială până când ajung la consumatorul final. Pe parcursul acestui lanț de aprovizionare drogurile trec dintr-o sferă de stăpânire în alta, însă, analizând natura activităților ce constituie elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, se observă că schimbarea poziției fizice a bunului dintr-un patrimoniu în altul este întotdeauna voluntară. Sintagma „alte operațiuni privind circulația drogurilor” nu poate avea o altă semnificație, deoarece presupune realizarea oricărei alte acțiuni, cu excepția celor menționate explicit în textul de lege, prin care se realizează procesul tranzacțional prin care drogurile ajung de la furnizor la client.

³ Decizia nr. 410/2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), sintagma „ori alte operațiuni privind circulația drogurilor”, din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.049 din 12 noiembrie 2004; Decizia nr. 127/2017 referitoare la excepțiile de neconstituționalitate ale dispozițiilor art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală și art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu referire la sintagma „ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 31 mai 2017; Decizia nr. 639/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și ale art. 274 din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 5 februarie 2018; Decizia nr. 126/2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), ale art. 4 alin. (1) și ale art. 6 alin. (2) și (3) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, precum și ale art. 1 fraza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 10 iulie 2023.

⁴ Hotca Dobrinou — Infracțiuni prevăzute în legi speciale, Comentarii și explicații, Editura C.H. Beck, București, 2008, p. 136 și 137.

53. Spre deosebire de infracțiunea prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, în cazul infracțiunii de furt obiectul juridic special constă în relațiile sociale referitoare la protecția unei stări de fapt — posesia sau detenția bunurilor mobile corporale ale unei persoane determinate.⁵ Elementul material al infracțiunii de furt constă în luarea unui bun din posesia sau detenția unei persoane, acțiune care, prin natura sa, presupune lipsa consimțământului celui deposedat. Or, tocmai caracterul neconsensual al trecerii drogurilor dintr-o sferă patrimonială în alta face ca infracțiunea de trafic de droguri să nu acopere întreaga semnificație juridică a faptei ce constituie premisa prezentei sesizării, fiind necesară și reținerea infracțiunii de furt.

54. Norma de drept penal prevăzută de art. 228 din Codul penal protejează relația factuală dintre subiectul pasiv și bun, astfel încât această ocrotire operează chiar dacă posesia este viciată ori deținerea bunurilor este ilicită, întrucât existența unor astfel de situații nu îndreptățește făptuitorul să își însușească bunul. Prin deposedarea subiectului pasiv de bunul a cărui deținere este ilicită se înlătură această situație de fapt care îi permitea să dispună de bun, iar prin imposedarea lui de către făptuitor se creează o nouă situație de fapt, potrivit căreia bunul se află în sfera de stăpânire a acestuia.

55. Așadar, relațiile sociale avute în vedere de legiuitor prin incriminarea furtului sunt vătămate și în ipoteza în care obiectul material al infracțiunii constă în bunuri deținute ilicit de o persoană, deoarece și în cazul acestor bunuri, prin realizarea acțiunii de luare, situația de fapt pe care o avea bunul anterior este schimbată, iar urmarea imediată a infracțiunii de furt este realizată.

56. În plus, se observă că cele două norme de incriminare protejează valori sociale distincte, astfel încât nu se poate vorbi de o suprapunere a infracțiunilor, ci de o coexistență a acestora, fiind aplicabile regulile concursului de infracțiuni.

57. Prin urmare, raportat la întrebarea formulată de instanță, acțiunea de luare a unor droguri de risc de la cel care le stăpânește în fapt realizează elementul material al infracțiunii de trafic de droguri de risc în varianta procurării, precum și elementul material al infracțiunii de furt (tâlhărie), fiind puse în pericol atât relațiile sociale privitoare la sănătatea publică, cât și cele referitoare la posesia sau detenția bunurilor mobile corporale ale unei persoane determinate.

IX. Opinia specialiștilor

58. În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

59. **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași — Facultatea de Drept**, în punctul de vedere transmis la dosar, a susținut că sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie în cazul în care obiectul material principal (bunul sustras) este reprezentat de droguri de risc, în sensul Legii nr. 143/2000.

60. În susținerea punctului de vedere formulat s-a arătat că art. 228 alin. (1) din Codul penal (și, implicit, art. 233 și 234 din Codul penal) nu condiționează tipicitatea faptei de sustragere pe nedrept a unor bunuri de condiția deținerii (de către subiectul pasiv al infracțiunii), în mod licit, a bunului mobil sustras. Astfel, din moment ce bunul mobil în cauză este luat din posesia sau detenția unei alte persoane, fără drept, precum și în scopul însușirii sale pe nedrept (de către subiectul activ), fapta îndeplinește condițiile de existență ale infracțiunii de furt. De altfel, în doctrină s-a arătat faptul că și posesia nelegitimă sau de rea-credință este ocrotită prin intermediul acestei norme

de incriminare⁶, după cum sunt incidente dispozițiile normei de incriminare chiar și dacă deținerea bunurilor este ilicită.⁷

61. Totodată, s-a arătat că, în cazurile în care legiuitorul a urmărit reglementarea unei infracțiuni distincte (sau a unei variante agravate a infracțiunii), a prevăzut în mod expres acest aspect, în diverse texte legale, precum este cazul dispozițiilor cuprinse în art. 342 alin. (3) din Codul penal (privind actul de sustragere a unor arme sau muniții). Explicația opțiunii legislative respective nu este aceea că, în absența dispoziției legale prevăzute de art. 342 alin. (3) din Codul penal, fapta nu ar mai fi avut caracter infracțional (câci ar putea fi încadrată drept furt, respectiv tâlhărie, dacă se utilizează amenințarea, violența în legătură cu sustragerea armelor sau munițiilor), ci aceea că sustragerea armelor sau munițiilor (în respectiva ipoteză) prezintă un grad de periculozitate mai ridicat, fiind reglementat un tratament sancționator mai sever față de infracțiunea de furt sau aceea de furt calificat.

62. Referitor la posibilitatea reținerii unui concurs de infracțiuni între furt și traficul de droguri s-a susținut că există această posibilitate. Normele penale analizate urmăresc ocrotirea unui obiect juridic distinct (*sfera relațiilor sociale care ocrotesc patrimoniul unei persoane — în cazul furtului, respectiv sfera relațiilor sociale care ocrotesc sănătatea publică — în cazul traficului de droguri*). Astfel, dacă o cantitate de droguri este sustrasă și apoi deținută în condițiile art. 2 din Legea nr. 143/2000, se va reține un concurs real de infracțiuni. În doctrina de drept penal a fost considerată „corectă soluția concursului de infracțiuni ori de câte ori constituie obiect material al furtului bunuri a căror deținere este ilicită, fiind prohibită de legea penală, așa cum este cazul și al deținerii de droguri de risc pentru consum propriu, infracțiune prevăzută de art. 4 din Legea nr. 143/2000, valoarea socială protejată în cazul acestei ultime infracțiuni fiind una distinctă, și anume relațiile sociale privind sănătatea publică”⁸.

63. Argumentele evidențiate (anterior) cu privire la posibilitatea săvârșirii infracțiunii de furt se aplică în mod corespunzător (*mutatis mutandis*) și în cazul în care s-ar pune problema săvârșirii unei infracțiuni de tâlhărie [infracțiune complexă pe conținut de bază, în cuprinsul căreia infracțiunea de furt este reunită cu aceea de lovire sau alte violențe sau (alternativ) cu aceea de amenințare].

64. **Facultatea de Drept a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca** a susținut că obiectul material al infracțiunii de tâlhărie poate fi reprezentat și de droguri de risc, în sensul Legii nr. 143/2000.

65. În susținerea opiniei formulate s-a arătat că, raportat la obiectul juridic al infracțiunii de furt, norma de incriminare nu protejează dreptul de proprietate asupra unui bun deținut licit, ci stăpânirea de fapt a unui bun. Acest raționament este confirmat de faptul că victima unui furt poate fi chiar și un hoț (cu excepția situației în care proprietarul bunului își recuperează de la acesta bunul). Totodată, subiectul activ poate fi și proprietarul bunului, atunci când acesta comite fapta în dauna posesorului. Prin urmare, obiectul material al furtului poate fi reprezentat și de bunuri deținute ilicit (droguri, arme, muniție etc.), întrucât ceea ce interesează este stăpânirea de fapt a bunului (în acest sens, S. Bogdan, D.A. Șerban, *Infracțiuni contra patrimoniului, contra autorității, de corupție, de serviciu, de fals și contra ordinii și liniștii publice, ed. a III-a, revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2025, p. 23*).

66. Totodată, reținerea unei infracțiuni din Legea nr. 143/2000 va fi analizată prin raportare la scopul ulterior al deținerii bunurilor deja sustrate. Astfel, în situația în care autorul tâlhăriei

⁵ Mihail Udroui — Sinteze de drept penal, Partea specială, ediția a 4-a, Editura C.H. Beck, 2023, vol. I, p. 449.

⁶ A se vedea, de pildă: Tudorel Toader, *Drept penal român. Partea specială*, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2019, p. 260; Valerian Ciocle, *Drept penal. Partea specială I*, ediția a 9-a, Editura C.H. Beck, București, 2024, p. 275.

⁷ A se vedea, printre alte surse: Cristinel Ghigheci, *Drept penal. Partea specială*, vol. I. *Infracțiuni contra persoanei și infracțiuni contra patrimoniului*, Editura Solomon, p. 356.

⁸ În acest sens: Cristina Georgiana Feșteu, *Ibidem*. [Concursul de calificări (I), Revista Penalmente relevant nr. I/2016, pp. 67-88, p. 83].

sustrage droguri cu intenția de a le deține ulterior în vederea consumului, infracțiunea de tâlhărie va fi reținută în concurs cu infracțiunea prevăzută de art. 4 din Legea nr. 143/2000. În mod cert, această din urmă infracțiune va fi reținută prin raportare la actul de deținere, neexistând un alt act de executare prevăzut în normă care să poată fi incident. În mod similar, în situația în care autorul tâlhăriei sustrage droguri cu intenția de a le vinde ulterior, infracțiunea de tâlhărie va fi reținută în concurs cu infracțiunea prevăzută de art. 2 din Legea nr. 143/2000, aceasta din urmă în modalitatea deținerii de droguri. Continuând seria exemplurilor, în situația în care autorul tâlhăriei sustrage drogurile cu intenția de a le distruge imediat după, nu va fi incidentă nicio infracțiune prevăzută de Legea nr. 143/2000.

67. Centrul de Cercetări în Științe Penale al Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara, în punctul de vedere formulat, a susținut că, în cazul în care obiectul material al infracțiunii de tâlhărie este reprezentat de droguri de risc în sensul Legii nr. 143/2000 (nefiind produse și/sau aflate în mod legal în circuitul civil), sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie, care va fi săvârșită în concurs cu infracțiunea prevăzută de Legea nr. 143/2000, prin raportare la scopul însușirii drogurilor.

68. Schimbarea poziției bunului, prin im posedare, fără consimțământ sau prin întrebuițarea de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuițarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să își asigure scăparea nu va fi atașată elementului material al infracțiunii de trafic de droguri, în varianta „altor operațiuni”, ci este specifică elementului material al unei infracțiuni contra patrimoniului, care își va păstra autonomia. Totodată, s-a susținut că nu există niciun temei justificat pentru care acțiunile din componența infracțiunii complexe de tâlhărie să își recapete individualitatea, prin prisma obiectului material al infracțiunii, dat fiind că incriminarea acesteia protejează valori sociale diferite decât cele ale infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 143/2000.

X. Opinia judecătorului-raportor

69. Soluția propusă de judecătorul-raportor este aceea de admitere a sesizării formulate de către Curtea de Apel București în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept invocate, urmând a se stabili că, în ipoteza în care obiectul material al infracțiunii de tâlhărie este reprezentat de droguri de risc în sensul Legii nr. 143/2000 (nefiind produse și/sau aflate în mod legal în circuitul civil), sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie, care va fi reținută în concurs cu infracțiunea prevăzută de Legea nr. 143/2000, prin raportare la scopul însușirii drogurilor.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Cu privire la admisibilitatea sesizării

70. Reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit în art. 475 din Codul de procedură penală posibilitatea anumitor instanțe, inclusiv a curții de apel, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

71. Ca atare, pentru a fi admisibilă o asemenea sesizare trebuie îndeplinite cumulativ mai multe cerințe, respectiv existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de dispozițiile legale anterior menționate, soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, iar problema de drept să nu fi fost încă dezlegată de

Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

72. Totodată, din economia dispozițiilor legale invocate reiese că admisibilitatea sesizării este condiționată, în mod esențial, de existența unei veritabile probleme de drept, care să facă necesară o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție, aceasta constituind, de fapt, premisa fundamentală ce justifică intervenția instanței supreme prin mecanismul de unificare a practicii judiciare instituit de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală.

73. În speță, este îndeplinită condiția privind **existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță**, Curtea de Apel București fiind investită cu soluționarea căii ordinare de atac a apelului în ultimă instanță.

74. De asemenea, **chestiunea ce formează obiectul întrebării cu care a fost sesizată instanța supremă nu a primit încă o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii** și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, așa cum rezultă din cuprinsul Adresei nr. 1.902/III-5/2025 din 23 ianuarie 2026 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

75. Este îndeplinită și **condiția existenței unei probleme de drept**, susceptibilă de a fi rezolvată în mod diferit de către instanțe. Dovadă fac în acest sens punctele de vedere diferite exprimate de instanțe.

76. Cu privire la condiția **existenței unei legături între chestiunea de drept supusă interpretării și soluționarea pe fond a cauzei**, în doctrină s-a evidențiat că aceasta este îndeplinită ori de câte ori interdependența procedurilor specifice cauzei influențează într-o măsură soluționarea fondului, soluția dată acțiunii penale sau civile în procesul penal. În speță este îndeplinită această condiție, deoarece problemele de drept ce fac obiectul cauzei de față vizează dezlegarea definitivă a raportului juridic de drept penal dedus judecății, respectiv stabilirea încadrării juridice a faptelor cu care a fost sesizată instanța de trimitere, de lămurirea acestei chestiuni depinzând soluția ce va fi pronunțată în cauză.

77. În consecință, se constată îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a sesizării.

XI.2. Cu privire la fondul sesizării

78. Problema de drept cu care a fost sesizată instanța supremă în vederea dezlegării vizează întrunirea condițiilor de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie în ipoteza în care obiectul material este reprezentat de droguri de risc, în sensul Legii nr. 143/2000, aflate în afara circuitului civil, sau dacă, dimpotrivă, există un concurs de calificări, iar fapta trebuie încadrată exclusiv în infracțiunea de trafic de droguri de risc, în modalitatea „alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept”, eventual în concurs cu alte infracțiuni absorbite în infracțiunea de tâlhărie.

79. Analiza acestei probleme de drept impune examinarea, cu prioritate, a aptitudinii drogurilor, astfel cum sunt definite de Legea nr. 143/2000, de a constitui obiect material al infracțiunii de furt, absorbită în infracțiunea complexă de tâlhărie.

80. În dispozițiile art. 228 alin. (1) din Codul penal este incriminată fapta de luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept, iar în alin. (2) se prevede sancționarea faptei comise de cel cărui bun îi aparține în întregime sau în parte, împotriva celui care are posesia sau detenția legitimă a bunului.

81. Obiectul material al infracțiunii de furt este reprezentat de orice lucru care are o existență fizică, o minimă importanță economică și care poate fi sustras din posesia sau detenția altei persoane.

82. Poate fi obiect material al furtului și un bun mobil care se află în posesia sau detenția nelegitimă a altei persoane, în cazul în care acesta este sustras de o altă persoană decât proprietarul,

posesorul ori detentorul legitim de la care bunul a fost anterior sustras, sau un bun mobil a cărui deținere este interzisă de lege.

83. Incluzând în conținutul ei furtul, infracțiunea complexă de tâlhărie prevăzută de art. 233 din Codul penal are ca obiect material un bun mobil, aflat în posesia sau detenția altuia, asupra căruia se exercită acțiunea de luare fără consimțământ. Textul legal nu condiționează existența infracțiunii de caracterul licit al bunului și nu limitează noțiunea la bunurile aflate în circuitul civil.

84. În dreptul civil, bunurile scoase din circuitul civil nu pot constitui obiectul unor raporturi juridice patrimoniale valide. Cu toate acestea, dreptul penal operează cu un concept autonom al bunului mobil față de cel din dreptul civil. Ceea ce interesează nu este apartenența bunului la circuitul civil, ci existența sa materială, susceptibilitatea de apropiere, valoarea economică de fapt, să se afle în posesia sau detenția unei persoane.

85. Astfel, s-a subliniat că „dreptul penal protejează posesia de fapt, chiar și atunci când aceasta este viciată sau ilicită”⁹.

86. Drogurile își păstrează caracterul de bunuri în accepțiunea dreptului penal, deoarece au o existență fizică determinată, sunt susceptibile de apropiere și posedă o valoare economică intrinsecă, indiferent de situația lor juridică în dreptul civil, aspect care justifică protecția posesorului, chiar și a celui nelegitim, împotriva depozitării nelegale realizate de terți.

87. În sensul îndeplinirii criteriilor mai sus arătate sunt și dispozițiile din art. 1 lit. b) din Legea nr. 143/2000, potrivit cărora drogurile sunt definite ca „plantele și substanțele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe, înscrise în tabelele nr. I-III”. În dispozițiile de la literele c) și d) din același articol drogurile sunt clasificate în: droguri de mare risc — drogurile înscrise în tabelele nr. I și II [lit. c)] și droguri de risc — drogurile înscrise în tabelul nr. III [lit. d)].

88. Dat fiind faptul că legiuitorul ocrotește posesia ori detenția ca stare de fapt a lucrurilor mobile cu o minimă valoare economică, iar drogurile de risc sunt astfel de lucruri, ele reprezintă bunuri în sensul art. 228 alin. (1) din Codul penal. Caracterul ilicit al bunului nu exclude protecția penală a posesiei sau detenției de fapt. Dreptul penal nu protejează exclusiv patrimoniul licit, ci relațiile sociale privind stăpânirea bunurilor, chiar dacă acestea sunt deținute fără drept. Codul penal nu condiționează existența infracțiunii de caracterul licit al bunului. Interpretarea noțiunii trebuie realizată autonom, în raport cu finalitatea normei penale.

89. Întrucât legea nu impune cerința ca bunul să se afle în circuitul civil, drogurile pot forma obiectul material al infracțiunii de furt.

90. A interpreta noțiunea de „bun mobil” în sens restrictiv, prin excluderea drogurilor, ar echivala cu adăugarea la lege a unei condiții inexistente în textul art. 228 din Codul penal și ar contraveni principiului legalității incriminării consacrat de art. 1 din Codul penal.

91. Potrivit art. 1 alin. (1) din Codul penal și art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, legea penală este de strictă interpretare.

92. Sintagma „bun mobil” nu este însoțită de vreo limitare referitoare la caracterul licit al bunului. În consecință, instanța nu poate restrânge sfera acestei noțiuni prin interpretare.

93. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat constant (Cauza *Kokkinakis c. Greciei*, Hotărârea din 25 mai 1993) că principiul legalității implică previzibilitate. Or, a considera că drogurile nu pot constitui obiect material al tâlhăriei ar însemna o restrângere neprevăzută de lege a domeniului de aplicare a normei.

94. În acest sens, raportat la coordonatele factuale și juridice ale cauzei, în ipoteza în care o persoană săvârșește atât activitatea principală constând în sustragerea unor bunuri deținute în mod ilegal (droguri), cât și activitatea secundară constând în folosirea violenței, amenințării ori în punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra,

precum și în situația în care, ulterior sustragerii, sunt întrebuițate asemenea mijloace pentru păstrarea bunului furat, înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru asigurarea scăpării, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie. În măsura în care, ulterior, se realizează una dintre activitățile prevăzute în mod alternativ de dispozițiile art. 2 sau art. 4 din Legea nr. 143/2000 (precum transportul, distribuția, comercializarea sau experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea etc.), se va reține concursul de infracțiuni între infracțiunea de tâlhărie și infracțiunea prevăzută de legea specială, prin raportare la scopul însușirii drogurilor.

95. Norma specială care incriminează traficul de droguri nu are ca obiect juridic protejerea posesiei ori detenției bunurilor, astfel încât aceasta nu exclude incidența infracțiunilor contra patrimoniului sau persoanei, atunci când sunt întrunite elementele constitutive ale acestora.

96. Infracțiunea de tâlhărie, prevăzută de art. 233 din Codul penal, are ca obiect juridic principal relațiile sociale referitoare la posesia și detenția asupra bunurilor mobile, iar ca obiect juridic secundar relațiile sociale privind integritatea corporală, libertatea și viața persoanei, ceea ce evidențiază autonomia acesteia față de infracțiunile reglementate de legea specială.

97. Elementul material al tâlhăriei constă în sustragerea unui bun mobil prin întrebuițarea de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, în scopul însușirii pe nedrept.

98. Potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 constituie infracțiune de trafic de droguri efectuarea, fără drept, a unor operațiuni precum cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuția, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc. Alin. (2) al aceluiași articol incriminează aceleași activități menționate în alin. (1), în privința drogurilor de mare risc.

99. De asemenea, potrivit art. 4 din aceeași lege, sunt incriminate distinct faptele de cultivare, producere, fabricare, experimentare, extragere, preparare, transformare, cumpărare sau deținere de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept.

100. Din analiza dispozițiilor legale menționate rezultă că obiectul juridic al infracțiunii de trafic de droguri îl constituie relațiile sociale referitoare la protejerea sănătății populației prin combaterea efectelor negative pe care le are consumul de droguri de risc sau de mare risc, în același sens statuându-se prin Decizia nr. 38 din 17 iunie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (paragraful 79).

101. Elementul material al infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 143/2000 constă în efectuarea, fără drept, a cel puțin uneia dintre activitățile enumerate în norma de incriminare, independent de existența unei atingeri aduse patrimoniului ori integrității persoanei.

102. Curtea Constituțională, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, a reținut că, într-adevăr, „legiuitorul a înțeles să prevadă elementul material al laturii obiective a infracțiunii, prin enumerarea, în cuprinsul normei criticate, a unor fapte din care acesta poate fi constituit, enumerare ce nu este exhaustivă, întrucât se încheie cu sintagma «ori alte operațiuni». La o primă evaluare, acest din urmă aspect este de natură a determina lipsa de imprevizibilitate a dispozițiilor legale criticate, ca urmare a imposibilității de a determina sfera înțelesului noțiunii de «alte operațiuni» ce pot fi reținute ca infracțiune în domeniul traficului și consumului ilicit de droguri. 14. Cu toate acestea, sintagmei criticate trebuie să îi fie atribuit sensul ce rezultă din ansamblul dispoziției legale din care face parte. Or, interpretând sistematic expresia «ori alte operațiuni», în contextul prevederilor art. 2

⁹ V. Dongoroz (coord.), Explicații teoretice ale Codului penal român, vol. III, Ed. Academiei, București, 1971, p. 45.

alin. (1) din Legea nr. 143/2000, Curtea constată că aceasta este urmată de expresia «privind circulația drogurilor de risc», ce restrânge sfera noțiunii de «alte operațiuni» la operațiunile ce privesc circulația drogurilor de risc. Astfel, orice operațiune referitoare la circulația unor asemenea droguri, alta decât cele enumerate, în mod expres, în cuprinsul normei criticate, poate constitui elementul material al laturii obiective a infracțiunii reglementate la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000” [în acest sens, Decizia nr. 639 din 17 octombrie 2017 (paragrafele 13, 14), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 5 februarie 2018].

103. Având în vedere pericolul social al faptelor vizate, orice operațiune privind circulația drogurilor care îndeplinește condițiile prevăzute de lege poate constitui element material al infracțiunii reglementate de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 (în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 127 din 9 martie 2017, paragraful 22, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 31 mai 2017).

104. Introducerea sintagmei „ori alte operațiuni” la finalul enumerării legale relevă, în mod neechivoc, intenția legiuitorului de a conferi textului un caracter extensiv, însă exclusiv în limitele aceleiași naturi juridice a acțiunilor anterior enumerate. Interpretarea sistematică și teleologică a normei conduce la concluzia că sintagma „alte operațiuni” nu permite includerea oricărei conduite referitoare la bun, ci doar a acelor activități care

se circumscriu logicii unui circuit de producție, distribuție sau punere în circulație, fie el licit sau ilicit.

105. Or, sustragerea unui bun prin violență, element definitoriu al infracțiunii de tâlhărie, nu constituie o operațiune privind circulația drogurilor și nu se integrează într-un proces de producere sau distribuire, ci reprezintă o acțiune de deposedare realizată fără consimțământul posesorului sau detentorului. Natura juridică a acestei conduite este fundamental diferită, întrucât presupune o atingere adusă patrimoniului și integrității persoanei.

106. Absorbția ar putea fi reținută numai în ipoteza în care norma specială ar include în conținutul său constitutiv toate elementele infracțiunii de tâlhărie, inclusiv violența exercitată asupra persoanei, ceea ce nu este cazul în reglementarea prevăzută de Legea nr. 143/2000.

107. În aceste condiții, atunci când obiectul material al faptei este reprezentat de droguri de risc, în sensul Legii nr. 143/2000, iar acțiunea de sustragere este realizată prin violență, amenințare ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie. Aceasta se reține în concurs cu infracțiunea prevăzută de Legea nr. 143/2000, prin raportare la scopul însușirii drogurilor, nefiind incident un concurs de calificări între infracțiunea de trafic de droguri în modalitatea „alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept” și celelalte infracțiuni absorbite în infracțiunea de tâlhărie.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de către Curtea de Apel București în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie, în cazul în care obiectul material este reprezentat de droguri de risc în sensul Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (nefiind produse și/sau aflate în mod legal în circuitul civil) sau ne aflăm în prezența unui concurs de calificări, urmând a fi reținută doar infracțiunea de trafic de droguri de risc în modalitatea «alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc fără drept» (alături de celelalte infracțiuni absorbite în infracțiunea de tâlhărie)?” și stabilește că:

În ipoteza în care obiectul material al infracțiunii de tâlhărie este reprezentat de droguri de risc în sensul Legii nr. 143/2000 (nefiind produse și/sau aflate în mod legal în circuitul civil), sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de tâlhărie, care va fi reținută în concurs cu infracțiunea prevăzută de Legea nr. 143/2000, prin raportare la scopul însușirii drogurilor.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 23 martie 2026.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
ELENI CRISTINA MARCU

Magistrat-asistent,
Adina Andreea Ciuhan Teodoru

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 718314